

Πόση βία εκδηλώνεται, αλλά και αποκρύπτεται ανάμεσα σε δυο φωτογραφίες, με έξι μήνες διαφορά; Στα τέλη του περασμένου Ιουνίου, συνεργεία του δήμου Ασπρόπυργου κατεδάφιζαν με μπουλντόζες σχεδόν 100 παραπήγματα στον ρομά καταυλισμό της Νέας Ζωής, όπως έχουν κάνει κι άλλες φορές στο πρόσφατο παρελθόν. Ο αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών, Τάσος Παπαδόπουλος, είχε πάντως έτοιμη την απάντηση στις αντιδράσεις:

Ασπρόπυργος, Ελευσίνα, Μάνδρα. Η Δυτική Αττική είναι τόσο κοντά, αλλά και πολύ μακριά από την άμεση εμπειρία των κατοίκων της Αθήνας. Έχει μαζεμένα διυλιστήρια, μεγάλες βιομηχανίες και αποθήκες logistics, έχει και καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Έχει και εργά(ρι)ες όλων αυτών των καπιταλιστικών κλάδων –περίπου 120.000 από αυτούς/ες. Επίσης έχει καθώς πρέπει ρατσιστές κατοίκους, έχει και ρωσοπόντιους. Έχει μετανάστες εργάτες, έχει και καταυλισμούς ρομά. Με άλλα λόγια, στη Δυτική Αττική συνυπάρχουν μερικές από τις (παλιές και νέες) αιχμές του ελληνικού καπιταλισμού και ο πάτος της ταξικής/κοινωνικής διαστρωμάτωσης.

Εσχάτως, στα μέσα του Δεκέμβρη, απέκτησε και μερικές δεκάδες κρούσματα covid19. Κι ήταν αυτά αρκετά ώστε να επιβληθούν εκεί ακόμα πιο σκληρές απαγορεύσεις, οι οποίες δεν έχουν αρθεί ακόμα, την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές. Παρακάτω λοιπόν, με την μορφή σημειώσεων, θα δείξουμε ότι η περίπτωση της Δυτικής Αττικής προσφέρεται για μερικές παρατηρήσεις, υποθέσεις ή/και συμπεράσματα περί του τί σημαίνει τελικά η συνθήκη έκτακτης ανάγκης covid19 επί του πεδίου.

I. Ο καταυλισμός Ρομά της Νέας Ζωής βρίσκεται δίπλα στη βασική χωματερή της Αττικής. Οι μερικές εκατοντάδες οικογένειες που (επι)ζούν εκεί, επιβιώνουν πουλώντας ανακυκλώσιμα υλικά, που ξεθάβουν από τα σκουπίδια, στις μεγάλες βιομηχανίες ανακύκλωσης και τις βιοτεχνίες σκραπ της περιοχής. Η επιβολή των απαγορεύσεων και η αστυνομική περίμετρος γύρω από το γκέτο τους έχει στερήσει ακόμα κι αυτά τα ελάχιστα για την επιβίωσή τους. Γι' αυτό και στρέφονται ξανά και ξανά εναντίον των ΜΑΤ που βρίσκονται έξω από τα σπίτια τους. Και πρέπει να κουβαλάει κανείς, ήδη από την προ-covid εποχή, τόνους ρατσισμού ώστε να βλέπει «συγκρούσεις αρνητών του κορωνοϊού με την αστυνομία», εκεί που το επίδοκο είναι η απλή επιβίωση.

Πρόχειρο συμπέρασμα; Η συνθήκη της έκτακτης ανάγκης, στο όνομα της προστασίας του γενικού πληθυσμού, σπρώχνει ακόμα πιο εντατικά την, με κάθε τρόπο, υποτίμηση των κοινωνικών/ταξικών/φυλετικών «περιθωρίων» και της «άτυπης οικονομίας» τους. (Και δεν αναφερόμαστε καν στο πιο σύντομο ανέκδοτο της εποχής: την τηλε-εκπαίδευση των παιδιών ρομά...)

II. Τα κρούσματα στην Δυτική Αττική είναι βασικά εργά(ρι)ες, πολλοί/ες εκ των οποίων, της κατηγορίας essential (απαραίτητοι/ες), σύμφωνα με την ορολογία της υγειονομικής έκτακτης ανάγκης. Κατά τον Χαρδαλιά «...το 24,31% των κρουσμάτων είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι και το 29,22% είναι εργάτες σχετιζόμενοι

ΓΚΕΤΟ +

με φορτοεκφορτώσεις ή με καλλιέργεια γης, οικοδόμοι, πλανόδιοι μικροπωλητές ή έμποροι φρούτων και λαχανικών, συλλέκτες ανακυκλώσιμων υλικών και αυτοαπασχολούμενοι μηχανικοί αυτοκινήτων, με εύλογα πολλαπλές επαγγελματικές μετακινήσεις στην περιοχή...»¹.

Το γεγονός πάντως ότι είναι απαραίτητοι/ες, δεν σημαίνει ότι δεν είναι παράλληλα και αναλώσιμοι/ες: υπολογίζεται ότι σχεδόν οι μισοί/ες από τους 120-130.000 εργαζόμενους/ες στην περιοχή δουλεύουν σε εργολαβικές εταιρείες. Με άλλα λόγια, τα αφεντικά των μεγάλων βιομηχανιών της περιοχής ξεφορτώνονται το κόστος του μισθού και της αναπαραγωγής αυτών των εργατών πάνω σε ένα πλήθος μικρότερων εργοδοτών, συμπιέζοντας το εργατικό κόστος μέχρι εκεί που δεν πηγαίνει άλλο.

Αν αυτά ίσχυαν προ-covid, τι θα περίμενε κανείς να συμβεί εν μέσω σκληρών απαγορεύσεων; Μια διπλή συνθήκη εκβιασμού: είτε έχεις αρρωστήσει και απολύεσαι χωρίς αποζημίωση, είτε είσαι άρρωστος/η και το κρύβεις, για να μην απολυθείς. Και κάπου ενδιάμεσα, θα προσπαθείς να αποφύγεις τα αστυνομικά μπλόκα και τα πρόστιμα, εφόσον δουλεύεις «μαύρος/η».

Ολ' αυτά ζέχνουν υποτίμηση με κρατική διαταγή, έτσι δεν είναι; Έτσι και χειρότερα. Άλλωστε «...στο Θριάσιο και στη βιομηχανική ζώνη της Δυτικής Αττικής είναι συγκεντρωμένο το 47% της βαριάς βιομηχανίας, το 50% της μεσαίας βιομηχανίας και το 70% των logistics. Ισως γι' αυτό έχουν επιβάλει τόσο σκληρά μέτρα. Φοβούνται ότι αν πληγεί η εφοδιαστική αλυσίδα, θα επηρεάσει όλη τη χώρα...»². Επομένως, προκειμένου να μην πληγεί η βασική εφοδιαστική αλυσίδα του ελληνικού καπιταλισμού, είναι ανεκτό να υποτιμηθούν, να επιτηρηθούν υγειονομικά και αστυνομικά και να επιστρατευθούν, εν τέλει, οι ανθρωπinoι κρίκοι της.

Στα μέσα Δεκεμβρίου και παράλληλα με την επιβολή των ακόμα πιο σκληρών περιορισμών στη Δυτική Αττική, ανακοινώθηκε επίσημα η εμπλοκή του στρατού στη διενέργεια τεστ ανά την επικράτεια. Συγκεκριμένα ο Κ. Φλώρος, αρχηγός ΓΕΕΘΑ, δήλωσε ότι: «Στο πλαίσιο της κοινής προσπάθειας που καταβάλλεται, οι Ένοπλες Δυνάμεις θα συμβάλλουν στην επιδημιολογική επιτήρηση του πληθυσμού έναντι του κορωνοϊού, συμμετέχοντας σε ένα πρόγραμμα

που προβλέπει την ανάπτυξη 130 σταθμών δειγματοληψίας και τη διενέργεια ταχέων διαγνωστικών ελέγχων, rapid test...». Το γεγονός ότι αυτοί οι 130 σταθμοί δειγματοληψίας έχουν αναπτυχθεί σε στρατόπεδα και όχι στις πόλεις δεν κάνει την κατάσταση πολύ καλύτερη: αυτό που μένει είναι ότι ο στρατός γίνεται πια οργανικό τμήμα (και) της «πολιτικής προστασίας». Είχε ανοίξει το δρόμο ο «ανθρωπιστικός» στρατός της προηγούμενης κυβέρνησης, που

κατασκεύαζε και διοικούσε τα στρατόπεδα «φιλοξενίας» μεταναστών.

Και στον ίδιο δρόμο, εκείνος της τεχνολογίας στην κατασκευή κολαστριών, θα συνεχίσει με την εκπόνηση της χωροταξικής μελέτης για την κατασκευή των νέων φυλακών στον Ασπρόπυργο (κοίτα κάτι συμπτώσεις...) από την Μονάδα Μελετών και Κατασκευών (ΜΟΜΚΑ) του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμυνας!

«δεν γκρέμισα παράγκες, μάζεψα σκουπίδια». Λέγοντας «σκουπίδια» προφανώς εννοούσε τις πρόχειρες κατασκευές που μένουν οι ρομά –ίσως όμως και τους/τις ίδιους/ες, δεν το διευκρίνισε. Φυσικά δεν μάθαμε τώρα ότι ο άγριος κι επιθετικός ρατσισμός συγκατελέγεται στα τυπικά προσόντα που πρέπει να έχουν οι δημοτικοί άρχοντες στον Ασπρόπυργο –και όχι μόνο. Το ακόμα πιο εξοργιστικό είναι ότι όλ' αυτά συνεχίζονται αδιάτακτα στην εποχή του «μένουμε σπίτι»,

ξεγυμνώνοντας εντελώς, για όποιο-ν/α θα ήθελε να δει τι συμβαίνει παραγματικά, τις κρατικές ρητορικές «προστασίας του πληθυσμού». Έτσι ώστε τα συνεργεία του ΕΟΔΥ, τα οποία έσπευσαν στον καταυλισμό για μαζικά rapid test, μετά την επιβολή της ακόμα πιο σκληρής καραντίνας στην περιοχή, να είναι απλά το υγειονομικό πρόσωπο μιας ακόμα πιο βίαιης και στρατιωτικοποιημένης αντιμετώπισης των πιο περιθωριοποιημένων τμημάτων της πολυεθνικής εργατικής τάξης. Είναι

εκεί, σ' εκείνα τα μέρη, όπου το «μένουμε στο σπίτι» αποκαλύπτει όλη τη βαρβαρότητα της εποχής covid-19.

(Το μόνο καλό είναι ότι ο πιτσιρικάς παραμένει φιλόδοξος (ambitious) παρά τα όσα έχουν δει ήδη τα μάτια του. Ίσως έχει μάθει κάτι γι' αυτό τον κόσμο, που ακόμα μας διαφεύγει).

LOGISTICS

ΣΤΗΝ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

III. Παραπάνω είδαμε πως η συνθήκη έκτακτης ανάγκης covid19 είναι η τρέχουσα ονομασία της διαχείρισης της καπιταλιστικής κρίσης, της υποτίμησης (και με υγειονομικούς όρους) της τάξης μας. Αναφερθήκαμε επίσης στις εφοδιαστικές αλυσίδες και τα logistics, τα οποία αντιπροσωπεύουν (μαζί με τις μεταφορές) περίπου το 10% του ελληνικού ΑΕΠ. Ας επιχειρήσουμε να δούμε τώρα σε ποιο βαθμό διασυνδέονται –και μάλιστα στο έδαφος της Δυτικής Αττικής.

Ένας από τους βασικούς εθνικούς καμηούς των ελληνικών αφεντικών κατά την προηγούμενη καραντίνα ήταν ο εξής: «... οι ελληνικές εταιρείες λιανικής και logistics... θα πρέπει έστω και τώρα να προβούν σε τεράστιες επενδύσεις για την κατασκευή των αναγκαίων νέων (αποδοτικών) δομών και στον σχεδιασμό ποιοτικών πελατοκεντρικών προϊόντων – υπηρεσιών και πλατφορμών, επιδεικνύοντας υπερισχύουσες ηγετικές προτάσεις αξίας έναντι των ξένων ανταγωνιστών τους και όχι αερολογίες. Ειδάλλως, η πανδημία του κορονοϊού θα μετατραπεί σε εορτή της Amazon...»³. Δεν ξέρουμε τη γνώμη του συγγραφέα του παραπάνω αποσπάσματος για την πρόσφατη υπερφόρτωση των ταχυμεταφορικών εταιρειών (και φυσικά τα εξοντωτικά ωράρια και την απίστευτη ένταση εργασίας), γνωρίζουμε όμως κάτι άλλο: ότι μια σειρά εταιρειών διαχείρισης ακινήτων και logistics έχουν ξεκινήσει (συνολικά) επενδύσεις εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ για την κατασκευή μεγάλων αποθηκών στον Ασπρόπυργο και γενικότερα το Θριάσιο. Ενδεικτικά: «...Η Prodea έχει θέσει σε εφαρμογή ένα επενδυτικό σχέδιο το οποίο,

εφόσον υλοποιηθεί, θα την καταστήσει εκ των ηγετών του κλάδου των logistics. Η διοίκηση της εταιρείας στοχεύει στην ανάπτυξη ενός χαρτοφυλακίου ακινήτων logistics αξίας άνω των 300 εκατ. ευρώ τα επόμενα χρόνια... Σε πρόσφατη ανάλυσή της... σημειώνει ότι η ισχυρή ενίσχυση των διαδικτυακών πωλήσεων και η επανεξέταση της δομής των αλυσίδων εφοδιασμού, προς εξασφάλιση της συνέχειας των δραστηριοτήτων των εμπόρων από τυχόν μελλοντικούς κλυδωνισμούς, έχουν οδηγήσει σε πρόσθετη ζήτηση χώρων εφοδιασμού (storage/logistics) προς στέγαση περισσότερων αποθεμάτων, ιδιαίτερα για αγαθά υψηλής προστιθέμενης αξίας και ταχείας κατανάλωσης...»⁴.

Τα παραπάνω αποσπάσματα, αν τα διαβάσει κανείς σε συσχέτιση με τα προηγούμενα σημεία, περιγράφουν πολύ εύγλωττα πως είναι δυνατόν η διαχείριση της καπιταλιστικής κρίσης να εξελίσσεται στους ίδιους χώρους και χρόνους με πλευρές της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης.

Πως είναι δυνατόν, για παράδειγμα, μερικές εκατοντάδες μέτρα από το γκέτο της Νέας Ζωής και τους/τις φυλακισμένους/ες του να κατασκευάζονται οι θηριώδεις αποθήκες των ηλεκτρονικών παραγγελιών του γενικού πληθυσμού. Πως είναι δυνατόν η «επιδημιολογική επιτήρηση» που διεξάγει ο ελληνικός στρατός να έχει κάποια, έστω έμμεση σχέση, με την υποτίμηση της εργασίας στις βιομηχανίες του Ασπρόπυργου.

Φυσικά και συμβαίνουν όλα όσα περιγράφουμε. Στον Ασπρόπυργο και όχι μόνο. Γιατί τα περιοριστικά μέτρα της εποχής covid δεν αιτιολογούνται π.χ. από τα λίγες δεκάδες κρούσματα του θριασίου. Έχουν άμεση σχέση με τις σιδερένιες αναγκαιότητες των ελληνικών αφεντικών και του κράτους. Έχουν σχέση με τον ρατσισμό και την υποτίμηση. Έχουν σχέση με τον «κανονικό» καπιταλιστικό κόσμο και την έκτακτη ανάγκη του.

1. Ν. Χαρδαλιάς, Δελτίο Τύπου Υπουργείου Υγείας, 18/12/2020

2. Διαπίστωση του προέδρου του Εργατικού Κέντρου Ελευσίνας και Δυτικής Αττικής στην Εφ.Συν, Ο παροπλισμός του ΣΕΠΕ και η διασπορά της πανδημίας, 25/12/2020

3. Κορονοϊός: «Βατερλό» για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τα logistics στην Ελλάδα, <https://www.epixeiro.gr/article/179436>, 20/4/2020

4. Επενδύσεις 100 εκατ. στον κλάδο logistics από εταιρείες ακινήτων, εφ. Καθημερινή, 5/10/2020

Διαβάζουμε πως «...η εν λόγω κίνηση κρίθηκε επιβεβλημένη από το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, καθώς η ΜΟΜΚΑ διαθέτει και την εμπειρία των μεγάλων έργων και, το κυριότερο, αποτελεί την πιο συμφέρουσα οικονομικά λύση σε αυτή τη φάση του έργου. Επίσης να σημειωθεί ότι «...ο "νέος Κορυδαλλός" θα αποτελεί ό,τι πιο σύγχρονο υπάρχει στον τομέα της ασφάλειας, με hi-tech συστήματα (αυτόματες κάμερες υψηλής ευκρίνειας, ηλεκτρονικά κελιά ασφαλείας), ενώ

θα υπάρχουν και ειδικοί ψυχολόγοι, δίνοντας έτσι έμφαση στα ανθρώπινα δικαιώματα των κρατουμένων και του προσωπικού...». Σε κάθε περίπτωση λοιπόν, κι αφήνοντας στην άκρη την προσωρινή ταλαιπωρία των κατοίκων της περιοχής με το αυστηρό λοκντόουν, ο Ασπρόπυργος θα έχει λαμπρό αναπτυξιακό μέλλον. Το εγγυάται και ο ελληνικός στρατός...

